

ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ФЕНОЛЬНИХ СПОЛУК ТРАВИ ВИДІВ РОДУ *TAGETES*

Швец А.П., Сидора Н.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. *Tagetes patula* L. (чорнобривці розлогі) належать до рослин роду *Tagetes* родини *Asteraceae* (айстрові). З літературних джерел відомо, що рослини роду *Tagetes* є цінними джерелами біологічно активних речовин, таких як ефірні олії, фенольні сполуки тощо [1]. Продовжуючи дослідження представників цього роду, вважаємо, що дослідження хімічного складу різних сортів чорнобривців є актуальним завданням.

Мета дослідження. Метою дослідження стало порівняльне вивчення фенольних сполук у траві *Tagetes patula* сортів «Золота куля» та «Королева Софія».

Методи дослідження. Для дослідження використовували спиртові екстракти трави чорнобривців (без квіток). Гідроксикоричні кислоти ідентифікували методом висхідної паперової двовимірної хроматографії у системі розчинників етилацетат-кислота мурашина безводна-вода (10:2:3) – I напрямом та 2% оцтова кислота – II напрямом. Для ідентифікації гідроксикоричних кислот з вірогідними зразками використовували одновимірну паперову хроматографію у системі розчинників етилацетат-кислота мурашина безводна-вода (10:2:3). Використовували стандартні зразки гідроксикоричних кислот: ферулової, хлорогенової, неохлорогенової та кофейної. Сполуки ідентифікували за забарвленням плям у денному та УФ-світлі до та після обробки хроматограм парами розчину амоніаку концентрованого та спиртовим розчином натрію гідроксиду [2, 3]. Ідентифікацію флавоноїдів проводили загальновідомими якісними реакціями та хроматографічними методами. Для хроматографічного дослідження використовували метод висхідної двовимірної паперової хроматографії, описаний вище для гідроксикоричних кислот. Також використовували висхідну паперову хроматографію у системі розчинників бутаной-льодяна оцтова кислота – вода (4:1:2) у порівнянні з вірогідними зразками: 0,5 г/л розчини гіперозиду, рутину та кверцетину. Сполуки ідентифікували за забарвленням плям у денному та УФ-світлі до і після обробки хроматограм парами розчину амоніаку концентрованого, спиртовим розчином натрію гідроксиду, розчином анілінфталату [4, 5].

Основні результати. В усіх зразках встановлено присутність хлорогенової кислоти та кверцетину. У чорнобривцях сорту «Золота куля» у порівнянні з вірогідними зразками ідентифіковано рутин, сорту «Королева Софія» - неохлорогенова і кофейна кислоти.

Висновки. Проведено порівняльне дослідження фенольних сполук трави *Tagetes patula* L. різних сортів. Встановлено відмінність їх хімічного складу.

Список літератури

1. Малюгіна О.О. Визначення кількісного вмісту флавоноїдів у суцвіттях чорнобривців розлогих і прямостоячих. *Problems of pharmacy*. 2003. Т. 22, № 2. С. 88-91.
2. Державна Фармакопея України / ДП “Науково–експертний фармакопейний центр”. 1–е вид., 1 допов. Х. : РІРЕГ, 2004. 494 с.
3. Державна фармакопея України / ДП “Науково–експертний фармакопейний центр”. 1е вид., 2 допов. Х. : Держ. п–во «Науковоекспертний фармакопейний центр», 2008. 620 с.
4. Державна фармакопея України / ДП “Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів”. 1-е вид., 3 допов. Х. : Держ. п–во «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2009. 280 с.
5. Державна фармакопея України / ДП “Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів”. 1-е вид., 4 допов. Х. : Держ. п–во «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2011. 540 с.